

Sabina Burkeljca

Majda Koren: Medved in miška 3

Ilustriral Bojan Jurc.

Trst: ZTT = EST, 2017.

Uveljavljena mladinska pisateljica Majda Koren je napisala vrsto priljubljenih del za otroke in mladino, ki so bila večkrat nagrajena: prejela je večernico za knjigo *Eva in kozel*, ki je nato prejela še naziv bela vrana, za *Mici iz 2. A* je dobila Levstikovo nagrado, pravljica *Skuhaj mi pravljico* pa je prejela drugo nagrado na natečaju Radia Slovenija za izvirno slovensko pravljico Lahko noč, otroci. Njen prepoznavni, topli in spodbudni slog zaznamuje tudi vse tri slikanice *Medved in miška* – tokrat bomo pod drobnogled vzeli zadnjo. Takšen slog pisanja je značilen za vse pisanje Majde Koren, tudi kadar govori o “težkih” temah, na primer o ločitvi staršev, pisateljica z njim mehča težo vsebine, tako da se bralka oziroma bralec z besedami potaplja v upanje, moč, lepoto, v besedni objem. V tem vidim zdravilnost branja in opolnomočenje otroka za življenje.

Že na prvi pogled nekoliko drugačna slikanica *Medved in miška 3* malo spominja na strip – ilustracije nad besedilom (po dve ilustraciji na vsaki strani) so v okvirjih, tudi besedilo in medmeti so v oblačkih –, čeprav ne gre za strip v pravem pomenu besede. Knjige so namenjene bralcem začetnikom: v njih je malo besedila, slednje je izpisano z velikimi tiskanimi črkami, v pomoč pri branju so ilustracije, zgodbe so preproste, a hkrati inovativne in estetske.

Pisatelji in vsi drugi, ki se tako ali drugače ukvarjamo z mladinsko literaturo, vemo, kako težko je pisati za otroke in mladino, najtežje pravzaprav, kajti za otroke, ki jih želimo vzgojiti v dobre in kritične bralce, je dovolj dobro samo najboljše. Osebnostno sem prepričana, da je najtežje napisati dobro zgodbo za bralce začetnike, saj mora biti vsega ravno prav: zgodba mora biti ravno prav napeta, ravno prav dolga, vsebovati mora prave besede, bralca mora spodbuditi, da bo v prihodnje rad posegal po novih knjigah, knjiga mora biti kvalitetna in umetniško presežna. Ni pomembno torej zgolj to, da otrok (bralec začetnik) bere, pomembno je tudi, kaj bere. Slikanica *Medved in miška 3* ima vse naštet elemente kvalitetne slikanice, še več, z izrazito avtorskim pristopom, s preprostim, a hkrati izčiščenim besediščem, s humornostjo, s svetlim pogledom na življenje, z vrednotami in z drugačnostjo spodbuja mlade bralce k branju in ponotranjanju bralnega užitka.

Knjigo sestavlja osemnajst kratkih zgodb, ki jih lahko preberejo in njihovega pomena razumejo tudi bralke in bralci, ki so še v fazi opismenjevanja. Zanimive in prepoznavno avtoričine zgodbe so razdeljene v dva sklopa, *Veselo na delo* in *Izumiteljja*, vsakega sestavlja po devet zgodb. Medved in miška se v slikanici lotevata najrazličnejših opravil: vrtnarita (skrivnostnež jima sicer krade korenčke in redkvice, a ga tako "lepo" kaznujeta in potem nagradita, da se ne čudim, da je avtorica po poklicu učiteljica, ki očitno zna na pravi način rešiti zagate); pečeta šipkove palačinke, pri čemer sta oba angažirana (delo in užitek si delita); kot policista hitro ujameta lisjaka in ga kaznujeta za krajo polnega voza zelja; sta električarja, ki znata mirno rešiti problem z elektriko. Pisateljica zgodbe vedno spelje tako preprosto toplo, da začnejo takšni občutki prevevati tudi bralca. V zgodbi *Slikarja* (ki je, kot pove avtorica, zelo zapackan poklic) junaka rišeta prav zanimive reči: medved slika ovinke, miška pa vijuge – pisateljica z zgodbo povsem nevsihljivo navdušuje mlade, da bi slikali iz svoje domišljije in obiskovali galerije; podobno velja za zgodbo *Baletna plesalca*. Medved in miška se izkažeta tudi kot vzgojitelja – prepričata tako, da se na koncu vsi igrajo skupaj.

V drugem sklopu zgodb se medved in miška preizkušata kot inovativna izumiteljja – njuna domišljija resnično ne pozna meja. Izdelata frčotalnik, no, ne enega, naredita jih kar za vse živali v gozdu, kajti v nedeljo je res neznansko lepo uživati v frčanju po zraku. In kaj storiš, če se ti ne ljubi po sendvič? Narediš metalec sendvičev, ki sicer ni primeren za miške, za medvede pa je ravno pravšnji. In čemu služi skokey, če ne temu, da zajček lahko odpre svoje podjetje? Poseben je tudi superfon, s katerim lahko narediš marsikaj – recimo ledeno deželo. No, včasih, kot vidimo v zgodbi o

čiščenju stanovanja, kakšna inovativna naprava ne deluje tako, kot sta si junaka zamislila, in je treba uporabiti kar preizkušene metode, a nič ne de. Otroci (in še bolj odrasli) bi doma zagotovo z veseljem imeli lonček kuhaj, ki bi jim skuhal, kar bi si poželeli – medved ga brez večjih težav napravi. In kaj se zgodi, ko se računalnik spremeni v čalunalnik? Same dobre reči, ki bi se jih bilo dobro držati, ne glede na starost. V zadnji zgodbi medved in miška odideta na zaslužene počitnice, s seboj vzameta podvodnik, a žal pozabita na malico za morskega psa. Kljub temu se vse dobro izteče. Vsi konci zgodb so pozitivni, sončni, vzpodbudni, pomirljivi, kar je za najmlajše bralce še posebej pomembno.

Prikupne kratke zgodbe za bralce začetnike, ki jih naniza pisateljica, s pomočjo povednih ilustracij Bojana Jurca (ta je poskrbel za vizualno podobo vseh treh knjig o medvedu in miški) spodbujajo in motivirajo najmlajše za branje knjig. Ilustracije so vsebinsko razgibane in bralcu začetniku pomagajo, da besedilo lažje sprejema; s stripovsko naravnostjo zgodbo dopolnjujejo drugače, kot če bi bile ilustracije v knjigi "klasično" razporejene (z ilustracijami lahko naredimo eksperiment: otrokom jih ponudimo brez besedila in naj sami napišejo zgodbo). S pisateljsko inovativnostjo, sončnostjo in toplino Majda Koren mladim sporoča, da branje ni zgolj nujno zlo v šoli, nasprotno, je zabavno, zanimivo in pustolovsko početje, v katerem lahko uživajo prav tako kot medved in miška v svojih dogodivščinah.